

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

21 ביוני 2017

714

כ"ז בסיוון התשע"ז

עמוד

הצעת חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) (תיקון מס' 21) (הרחבת ההגנה על ילדים נפגעי עבירות מין או אלימות בעת מתן עדות בבית המשפט), התשע"ז-2017 198

הצעת חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) (תיקון מס' 21) (הרחבת ההגנה על ילדים נפגעי עבירות מין או אלימות בעת מתן עדות בבית המשפט), התשע"ז-2017*

- תיקון סעיף 2 1. בחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955¹ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 2 -
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "ברשות חוקר ילדים" יבוא "ובנוכחותו";
 - (2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 2ב, או מהוראות סעיף 15 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001";
 - (3) בסעיף קטן (ג), במקום "רשאי בית המשפט" יבוא "בית המשפט רשאי, ביוזמתו או לבקשת חוקר הילדים";
 - (4) בסעיף קטן (ד) -
- (א) בפסקה (1), במקום "סניגורו" יבוא "סניגורו, באמצעות מערכת טלוויזיה במעגל סגור או בדרך אחרת";
- (ב) בפסקה (7), במקום "לפי סעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984" יבוא "לפי כל דין";
- (5) בסעיף קטן (ה), אחרי "לפי אותו סעיף קטן" יבוא "וכן להורות על התאמת השאלות ליכולותיו של הילד, ולתת הוראות לעניין משך החקירה הנגדית", ובמקום "בלא תנאים או בתנאים שנקבעו" יבוא "ללא תנאים, בתנאים שנקבעו או ללא הוראות כאמור".

ד ב ר י ה ס ב ר

לאחר המשפט (עבודת גמר לתואר "דוקטור בפילוסופיה", אוניברסיטת חיפה - הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, 2014) (להלן - המחקר).

בין היתר מוצע לקבוע כי עדות ילד תישמע ברציפות, ככל שהדבר עולה בקנה אחד עם טובתו, לאסור חקירה נגדית של ילד שהוא נפגע עבירה בידי הנאשם, ולהסמיך את בית המשפט להורות על התאמת השאלות ליכולותיו של הילד ולתת הוראות לעניין משך החקירה הנגדית. מוצע לתקן בהתאמה את חוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), התשי"ח-1957 (להלן - חוק חקירת עדים), ולקבוע בו הוראות דומות לעניין רציפות שמיעת עדות של קטין ואיסור חקירה נגדית על ידי הנאשם, שיחולו בין היתר לגבי עדותם של קטינים מעל גיל 14 בעבירות המנויות בתוספת לאותו חוק.

סעיף 1 סעיף 2 לחוק קובע, בין היתר, הוראות לעניין התנאים להעדת ילד שחוקר הילדים הרשה את עדותו לפי אותו סעיף. מוצע לקבוע כי עדות ילד בבית המשפט תישמע בנוכחות חוקר הילדים שהתיר אותה, כדי לצמצם את האפשרות של פגיעה במצבו הנפשי של הילד עקב מתן העדות ולאפשר את יישום ההסדרים הקיימים

כללי לפי חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955 (להלן - החוק), בעבירות מסוימות, המנויות בתוספת לחוק, בעיקר עבירות מין ואלימות, ילדים שטרם מלאו להם 14 שנים ייחקרו בידי חוקר ילדים שמינה שר המשפטים. חוקר הילדים שממונים מכוח החוק הם עובדי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, שעברו הכשרה מיוחדת לכך. עוד קובע החוק כי בעבירות האמורות לא יעיד ילד בבית משפט אלא ברשות חוקר ילדים כאמור, וכי עדות ילד שנגבתה בידי חוקר הילדים, וכן זיכרון הדברים או דוח החקירה שנרשמו בידי, יהיו כשרים להתקבל כראיה בבית המשפט, בתנאים הקבועים בחוק.

מוצעים כמה תיקונים לחוק, על בסיס הניסיון שנצבר ביישום החוק במהלך השנים ולנוכח מסקנות מחקר שבחן את ההתמודדות של ילדים על דוכן העדים והשלכות העדתם על הסתגלותם הפסיכולוגית לאחר מתן העדות. בין היתר, נמצא כי התאמת תנאי העדות לילדים תאפשר גביית עדות מדויקת יותר, תסייע לבית המשפט להגיע לחקר האמת, ויש בה לצמצם את הפגיעה האפשרית בילד עקב מתן העדות (רונית צור, **ילדים נפגעי עבירות מין על דוכן העדים: הקשר בין העדה בבית המשפט להסתגלות פסיכולוגית**

* הצעת חוק מס' 3015/20/פ (מספר פנימי: 578310); הועברה לוועדה ביום ט"ו בחשוון התשע"ז (16 בנובמבר 2016).

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 96; התשע"ו, עמ' 330.

² ס"ח התשס"א, עמ' 183.

- ב2. (א) בכפוף להוראות סעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), ילד זכאי לכך שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח עמו במהלך עדותו בדיון בבית המשפט אף אם הדיון נערך בדלתיים סגורות לפי כל דין, אלא אם כן החליט בית המשפט אחרת, מטעמים שיירשמו.
- (ב) על אף האמור בסעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי, חוקר הילדים שחקר ילד בעבירה המנויה בתוספת יהיה נוכח במהלך עדותו של הילד בבית המשפט, אלא אם כן הודיע חוקר הילדים כי קיימת מניעה לכך או אם החליט בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ג2. (א) הרשה חוקר ילדים, לפי הוראות סעיף 2, את עדותו של ילד שהוא נפגע בעבירה המנויה בתוספת, לא יחקור הנאשם בעצמו את הילד, אלא סניגורו.
- (ב) לא היה הנאשם מיוצג בהליך שאמור להעיד בו ילד כאמור בסעיף קטן (א), ימנה לו בית המשפט סניגור לייצגו בעת חקירת הילד; סירב הנאשם למינוי סניגור, יודיע לו בית המשפט כי בהתאם להוראות סעיף זה אין הוא רשאי לחקור בעצמו את הילד.

ד ב ר י ה ס ב ר

בנוכחות הנאשם. מוצע להבהיר כי חוקר הילדים רשאי להתנות את גביית העדות שלא בנוכחות הנאשם, כאמור, כך שתיעשה באמצעות מערכת טלוויזיה במעגל סגור, ולא בדרך אחרת;

2. לפי סעיף 2(ד)(7) לחוק, חוקר הילדים רשאי להתנות את עדותו של הילד בנוכחות של אדם המלווה אותו לפי בחירתו, אף אם הדיון מתנהל בדלתיים סגורות לפי הוראות סעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן - חוק בתי המשפט). מוצע לקבוע שחוקר הילדים יהיה רשאי להתנות את גביית העדות בנוכחות אדם מלווה כאמור גם אם הדיון מתקיים בדלתיים סגורות לפי דין אחר, ולא רק לפי סעיף 68 לחוק בתי המשפט (פסקה 4).

סעיף 2(ה) לחוק מסמיך את בית המשפט לקבוע תנאים לעדותו של הילד כאמור בסעיף 2(ד) לחוק, או לשנות תנאים כאמור, שקבע חוקר הילדים, ביוזמתו או לבקשת אחד הגורמים המנויים בסעיף 2(ה) האמור, אם הוא סבור כי המשך מתן העדות ללא תנאים או באותם תנאים עלול לגרום נזק נפשי לילד או לפגום בעדותו. מוצע להוסיף על סמכויותיו של בית המשפט לפי סעיף 2(ה) לחוק גם את הסמכות להורות על התאמת השאלות ליכולותיו של הילד וכן לתת הוראות לעניין משך החקירה

בחוק לעניין התאמת התנאים של מתן העדות לילד ככל שהדבר נדרש (פסקה 1).

סעיף 2(ב) לחוק קובע כי בעת גביית עדות של ילד שחוקר הילדים התיר אותה יהיו נוכחים רק הגורמים המנויים באותו סעיף. מוצע להבהיר כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מהוראות סעיף 15 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 (להלן - חוק זכויות נפגעי עבירה), המעגנות את זכותו של נפגע עבירה לנוכחות של מלווה לפי בחירתו בדיון בבית המשפט המתנהל בדלתיים סגורות בעניין העבירה שממנה נפגע, וכן אין כדי לגרוע מהוראות סעיף 2ב המוצע, המעגנות את זכותו של ילד לנוכחות של מלווה לפי בחירתו בעת מתן עדותו בבית המשפט (פסקה 2).

מוצע לתקן את סעיף 2(ג) לחוק ולהבהיר כי בית המשפט רשאי לצוות על הפסקת גביית עדות או קבלת הודעה כאמור בסעיף 2, ביוזמתו או לבקשת חוקר הילדים (פסקה 3).

סעיף 2(ד) לחוק מסמיך את חוקר הילדים להתנות את עדותו של ילד בתנאים המנויים באותו סעיף:

1. לפי סעיף 2(ד)(1) לחוק, חוקר הילדים רשאי להתנות את עדותו של הילד בכך שהיא תיגבה שלא

”מינוי חוקרי ילדים 3. (א) שר המשפטים ימנה חוקרי ילדים לצורך חוק זה, בהמלצת ועדה שימנה (בסעיף זה – הוועדה), שחבריה הם:

(1) נשיא בתי המשפט לנוער או שופט נוער לפי המלצת נשיא בתי המשפט לנוער, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;

(2) מנהל השירות לחקירות ילדים וחקירות מיוחדות במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים או חוקר ילדים בכיר מטעמו;

(3) נציג המשרד לביטחון הפנים שהוא קצין משטרה בכיר ;

(4) נציג משרד החינוך שהוא איש חינוך;

(5) נציג משרד הבריאות שהוא פסיכיאטר או פסיכולוג, המומחה לילדים ולנוער.

(ב) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעות; היו הדעות שקולות, תכריע דעתו של יושב ראש הוועדה.

(ג) הוועדה רשאית לקבוע את סדרי דיוניה ועבודתה ככל שלא נקבעו בידי שר המשפטים.”

ד ב ר י ה ס ב ר

לא יהיה נוכח בגביית עדותו של עד אחר (הגם ששמיעת עדותו של עד אחר על ידי עד שטרם העיד אינה פוסלת את העד מלהעיד בשל כך בלבד). מוצע לקבוע כי חוקר הילדים שחקר את הילד יהיה נוכח במהלך עדותו של הילד בבית המשפט (כמוצע בתיקון לסעיף 2(א) לחוק) גם אם חוקר הילדים עצמו טרם העיד, אלא אם כן החליט בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

לסעיף 12 המוצע

מוצע לקבוע כי ילד שנפגע בעבירה המנויה בתוספת לחוק, שעדותו הותרה בידי חוקר ילדים לפי הוראות סעיף 2 לחוק, לא ייחקר בידי הנאשם בעצמו, אלא בידי סניגורו, ואם הנאשם אינו מיוצג, ימנה לו בית המשפט סניגור שייצג אותו בעת חקירת הילד. במקרה שהנאשם סירב למינוי סניגור כאמור, ויודיע לו בית המשפט כי הוא לא יהיה רשאי לחקור בעצמו את הילד. הודעת בית המשפט כאמור חשובה כדי שהנאשם יבין את ההשלכות של סירובו למינוי סניגור על האפשרות לחקור את הילד.

הטעם העיקרי לאיסור חקירה נגדית בידי הנאשם הוא החשש שחקירת הילד על ידי מי שמואשם בפגיעה בו עלולה לגרום לילד מצוקה ולפגום באפשרותו למסור עדות באופן חופשי. יובהר כי הסדרים לעניין איסור חקירה נגדית בידי הנאשם כאמור לגבי קטינים בעבירות מסוימות, ובעיקר בעבירות מין ואלימות, עוגנו בחוק בכמה מדינות (למשל, באנגליה Youth Justice and Criminal Evidence Act, 1999, c. 23, § 35 (Eng)).

הנגדית. זאת, בהתבסס בין היתר על מסקנות המחקר, שלפיהן להתאמת משך החקירה והשאלות ליכולת ההבנה של הילד יש השלכה משמעותית על האפשרות למסירת עדות מלאה ומדויקת על ידי הילד (פסקה 55)).

סעיף 2 מוצע לקבוע הסדרים הנוגעים לנוכחים בבית המשפט בעת מתן עדותו של הילד ולאופן עריכת חקירתו הנגדית.

לסעיף 22 המוצע

לסעיף קטן (א)

בדומה להוראות סעיף 15 לחוק זכויות נפגעי עבירה, לעניין ליווי של נפגע עבירה בדיונים בבית המשפט הנערכים בעניין העבירה שממנה נפגע ומתנהלים בדלתיים סגורות, מוצע לעגן את זכותו של ילד המוסר עדות לפי החוק לנוכחות אדם המלווה אותו בבית המשפט לפי בחירתו, בעת מסירת עדותו, אף אם הדיון מתקיים בדלתיים סגורות לפי כל דין. הוראה זו תחול גם אם מסירת העדות היא לעניין עבירה שאינה מנויה בתוספת לחוק, ואף אם הילד המוסר את העדות אינו נפגע העבירה. ואולם, בית המשפט יהיה רשאי להורות אחרת, מטעמים שיירשמו.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע חריג להוראות סעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן – חוק סדר הדין הפלילי), שלפיהן עד שטרם העיד, פרט לנאשם,

4. בסעיף 5ב(א) לחוק העיקרי, ברישה, המילים "[נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - חוק תיקון סעיף 5ב סדר הדין הפלילי)", - יימחקו.
5. בסעיף 6(2א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (5) יבוא:
 "6) מי שחוקר הילדים העביר אליו את קלטת החקירה, ובכלל זה את העתקה, לשם תמלול, או מי שחוקר הילדים, באישור מנהל השירות לחקירות ילדים וחקירות מיוחדות במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, העביר אליו את קלטת החקירה כאמור, או את התמליל, לשם מחקר שמטרתו הכשרת חוקרי ילדים או פיתוח כלי מחקר לצורך הכשרת חוקרי ילדים, והכול ובלבד שלא יועברו פרטים מעבר לאלו הכלולים בקלטת או בתמליל".
6. אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:
 "רציפות הדין 10א. החל בית המשפט בשמיעת עדותו של ילד נפגע עבירה שחוקר ילדים הרשה את עדותו לפי הוראות סעיף 2, יסיים בית המשפט, ככל האפשר, את שמיעת עדותו ביום שבו החלה; לא הסתיימה שמיעת עדותו של הילד באותו יום, ישמע בית המשפט, ככל האפשר, את עדותו ברציפות, יום אחר יום, ככל שהדבר עולה בקנה אחד עם טובתו של הילד; בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת הילד, חוקר ילדים או הורה של הילד, רשאי להפסיק או לדחות את שמיעת העדות, אם סבר שמתן העדות ברציפות מקשה על הילד".

ד ב ר י ה ס ב ר

- 3 סעיף 3 מוצע להחליף את סעיף 3 לחוק ולקבוע ששר המשפטים ימנה את הוועדה למינוי חוקרי ילדים, לעדכן את הרכב חברי הוועדה ולקבוע שהוועדה תמליץ לשר המשפטים לעניין מינוי חוקרי ילדים לפי החוק.
- וזה נוסח הסעיף שמוצע להחליפו:
3. (א) שר המשפטים ימנה חוקרי ילדים לצורך חוק זה.
- (ב) לא יתמנה חוקר ילדים אלא לאחר התייעצות בוועדה.
- (ג) הוועדה תהיה של חמישה, והם:
- (1) שופט של בית משפט שלום המכהן אותה שעה כשופט לעניין פקודת העבריינים הצעירים, 1937, שיתמנה על ידי שר המשפטים;
 - (2) מומחה להיגיינה רוחנית שיתמנה על ידי שר הבריאות;
 - (3) מחנך שיתמנה על ידי שר החינוך והתרבות;
 - (4) מומחה לטיפול בילד ובנוער שיתמנה על ידי שר הסעד;
 - (5) קצין משטרה גבוה שיתמנה על ידי שר המשטרה.
- (ד) השופט ישמש יושב ראש הוועדה.
- (ה) הוועדה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה במידה שלא נקבעו בתקנות".
- 5 סעיף 5 סעיף 6 לחוק קובע הוראות הנוגעות לסודיות, ובין היתר איסור פרסום דבר שיש בו כדי לגלות את זהותו של ילד שנחקר בעבירה המנויה בתוספת לחוק, או שהעיד בקשר אליה, ואיסור פרסום קלטת החקירה או תמליל שלה, ובכלל זה העתקם, והכול אלא אם כן התיר זאת בית המשפט. פרסום לעניין סעיף זה מוגדר כהצגה, השמעה, הפצה או העברה מחוץ לבית המשפט. ואולם, סעיף 6(2א) לחוק קובע רשימה של גורמים שמותר להעביר לידיהם או להציג בפניהם מידע כאמור בלי שהדבר ייחשב פרסום לעניין סעיף זה. מוצע להוסיף לרשימה זו כי העברת קלטת החקירה או העתקה או התמליל לגורם אחר על ידי חוקר הילדים, לצורך תמלול, או העברתם באישור מנהל השירות לחקירות ילדים וחקירות מיוחדות במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, לצורך מחקר שמטרתו הכשרת חוקרי ילדים או פיתוח כלי מחקר, לא תיחשב אף היא פרסום לעניין סעיף זה. הסדר זה נועד לאפשר התפתחות מקצועית של עבודת חוקרי הילדים וחוקרים מיוחדים.
- 6 סעיף 6 כדי לקצר את ההוות בבית המשפט של ילד נפגע עבירה שמעיד בעניין עבירה המנויה בתוספת, ולמנוע ממנו נזק נפשי נוסף בשל שהות ממושכת, מוצע לקבוע כי על בית המשפט לסיים לשמוע את עדותו

בחוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), התשי"ח-1957³, אחרי סעיף 12 יבוא:

72. "איסור חקירה נגדית בידי נאשם בתוספת, לא יחקור הנאשם בעצמו את הקטין, אלא סניגורו.

(ב) לא היה הנאשם מיוצג בהליך שקטין אמור למסור בו עדות כאמור בסעיף קטן (א), ימנה לו בית המשפט סניגור לייצגו בעת חקירת הקטין; סירב הנאשם למיניו סניגור, יודיע לו בית המשפט כי בהתאם להוראות סעיף זה אין הוא רשאי לחקור בעצמו את הקטין.

72.ה. רציפות הדין החל בית המשפט בשמיעת עדותו של קטין שהוא נפגע בעבירה המנויה בתוספת, יסיים בית המשפט ככל האפשר את שמיעת עדותו ביום שבו החלה; לא הסתיימה שמיעת עדותו של הקטין באותו יום, ישמע בית המשפט ככל האפשר את עדותו ברציפות, יום אחר יום, ככל שהדבר עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין; בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת הקטין או הורוהו של הקטין, רשאי להפסיק או לדחות את שמיעת העדות, אם סבר שמתן העדות ברציפות מקשה על הקטין.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוסדרת בחוק חקירת עדים. לפיכך, מוצע לקבוע בחוק חקירת עדים הסדרים דומים להסדרים המוצעים בחוק לעניין איסור חקירה נגדית של ילד בידי הנאשם ולעניין רציפות שמיעת עדותו על ידי בית המשפט, שיחולו לגבי קטינים שהם נפגעים בעבירה המנויה בתוספת לחוק חקירת עדים, בין היתר אם מלאו להם 14 שנים. כמו כן מוצע לקבוע כי בבתי משפט שייבנו לאחר כניסת התיקון המוצע לתוקף יוקצה חדר נפרד המותאם לצורכיהם של קטינים, שבו הם יוכלו להמתין למתן עדותם בפני בית המשפט. יובהר כי אין בהוראה המוצעת כדי לגרוע מהחובה

ככל האפשר ביום שבו החלה, ואם לא הסתיימה שמיעת עדותו באותו יום – ברציפות יום אחר יום, אם הדבר עולה בקנה אחד עם טובת הילד. עם זאת, מוצע להסמיך את בית המשפט להפסיק או לדחות את שמיעת העדות של הילד אם סבר שמתן העדות ברציפות מקשה עליו (סעיף 10א המוצע).

סעיף 7 ילד מוגדר בחוק כמי שטרם מלאו לו 14 שנים. התאמות מסוימות לעניין עדותם של קטינים בעבירות חמורות, ובהם קטינים שמלאו להם 14 שנים,

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 16; התשע"ז, עמ' 29.

חדר מותאם לצורכיהם של קטינים המשמש להמתנתם למתן עדות בפני בית המשפט

12. בלי לגרוע מההוראות לפי חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001⁴, בבית משפט שנבנה לאחר יום פרסומו של חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) (תיקון מס' 21) (הרחבת ההגנה על ילדים נפגעי עבירות מין או אלימות בעת מתן עדות בבית המשפט), התשע"ז-2017, יוקצה לקטינים חדר נפרד, המותאם לצורכיהם, שימש להמתנתם למתן עדות בפני בית המשפט.

8. חוקר ילדים שמונה לפי הוראות סעיף 3 לחוק העיקרי, כנוסחו ערב יום פרסומו של חוק זה, יראו אותו כאילו מונה לפי הוראות סעיף 3 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

השפעה על זכויות הילד

התיקון המוצע נועד, בין היתר, לאפשר התאמה של התנאים למתן עדות בבית המשפט לילדים, ובייחוד לילדים שהם נפגעי עבירות מין או אלימות. יש בהסדר המוצע כדי לצמצם את הנוק הנפשי שעלול להיגרם לילדים כאמור עקב מתן העדות, ולאפשר מתן עדות על ידי הילד שהיא מדויקת יותר, שתגדיל את סיכוייו של בית המשפט להגיע לחקר האמת. לפיכך, הצעת החוק תקל על ילדים המוסרים עדות בבית המשפט, ובפרט על ילדים כאמור שהם נפגעי עבירות מין או אלימות.

הקיימת לפי חוק זכויות נפגעי עבירה להקצות חדר או אזור שכל נפגע עבירה יוכל להמתין בו לתחילת הדיון בעניין העבירה שנפגע בה (סעיפים 12 ו-17 המוצעים).

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת בצורך לקבוע בהסדר המוצע הגבלה על פרק הזמן שבין הגשת כתב האישום על ידי התביעה ובין מסירת העדות על ידי הילד, וכן הגבלה על פרק הזמן שבין הגשת התלונה במשטרה ובין הגשת כתב האישום על ידי התביעה במקרה שבו ילד צפוי למסור עדות במשפט המתנהל בשל אותה עבירה.

יוזמים: חברי הכנסת יפעת שאשא ביטון, דוד ביטן, יעקב מרגי, אחמד טיבי, קארין אלהרר, מיכל רוזין, טלי פלוסקוב

⁴ ס"ח התשס"א, עמ' 183.

